

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-1/21/3287

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspeksiooni jurist Virve Lans

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 19.01.2022 Tallinnas

Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja Aktsiaselts PlusPlus Capital
adress: Tartu mnt 83, 10115 Tallinn
e-posti address: info@pluspluscapital.eu

Isikuandmete vastutav isik **töötleja** Juhatuse liige

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 1 punkti d ja lõike 2 punktide g ja f alusel, samuti arvestades IKÜM artiklitega 5 ja 6, teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. PlusPlus Capital gruppi kuuluvatel ettevõtetel lõpetada võlgnike lähikondsete isikuandmete töötlemine;
2. PlusPlus Capital gruppi kuuluvatel ettevõtetel kustutada siiani kogutud võlgnike lähikondsete isikuandmed;

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 10.02.2022.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas valet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adreessadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha iga täitmata jäetud ettekirjutuse punkti eest 5000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad
Tatari tn 39 / 10134 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algselt määrata väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnusel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteokohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

06.10.2021 sai Andmekaitse Inspeksioon Leedu Vabariigi andmekaitseasutuselt piiriülese menetlussüsteemi IMI vahendusel kaebuse, mis puudutab Leedu Vabariigi elaniku XXX kontakti võtmist läbi Facebook Messengeri ning tema isikuandmete edastamist läbi Facebook Messenger kolmandatele isikutele PlusPlus Baltic OU Leedu filiaali töötaja XXX poolt.

27.10.2021 edastasime PlusPlus Capital AS järelepärimisega, milles soovisime teada, kes võtab PlusPlus Capital gruppi kuuluvates ettevõtetes isikuandmete töötlemisega seotud otsuseid.

05.11.2021 vastas PlusPlus Capital AS inspeksiooni järelepärimisele, milles kinnitas, et PlusPlus Capital gruppi kuuluvates ettevõtetes on PlusPlus Capital AS vastutav töötleja ning määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid ning võtab vastu isikuandmete töötlemisega seotud otsuseid.

10.11.2021 edastas inspeksioon PlusPlus Capital AS-le järelepärimise, milles soovisime teada millised isikuandmed PlusPlus Capital AS-il või PlusPlus gruppi kuuluval muul ettevõttel on XXX kohta, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil XXX isikuandmeid töödeldakse, kas PlusPlus Capital AS või PlusPlus gruppi kuuluv muu ettevõtte on võtnud ühendust XXX ning milliseid kanaleid kasutades. Samuti soovisime teada, kas PlusPlus Capital AS või PlusPlus gruppi kuuluv muu ettevõtte on võtnud ühendust XXX lähedaste või tuttavatega, sh tema ema XXX ning milliseid isikuandmeid on seejuures edastatud ja millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil on seda tehtud.

25.11.2021 vastas PlusPlus Capital AS inspeksiooni järelepärimisele ning edastas asjasse puutuvad dokumendid.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

1. Isikuandmed, mis PlusPlus Capitalil ja PlusPlus Baltic OÜ-l on XXX kohta: nimi, isikukood, kontaktandmed, Esto UAB lepingutega seonduvad andmed, andmesubjektiga peetud suhtluse kirjeldus ja sellega seonduvad andmed

2. Isikuandmeid töödeldakse andmesubjekti osalusel sõlmitud lepingu täitmiseks (GDPR Art. 6 (1) b)), PlusPlus Capitali juriidiliste kohustuste täitmiseks (GDPR Art. 6 (1) c)) ja ka PlusPlus Capitali õigustatud huvi alusel (GDPR Art. 6 (1) f). PlusPlus Capital ostab rahaliste nõuete portfelle pankadelt, krediidiandjatelt, elektroonilise side ettevõtjatelt ja teistelt sarnastelt ettevõtetelt. PlusPlus Capital omandab nõuded esialgse võlausaldajaga sõlmitud nõuete loovutamise lepingu alusel, astudes senise võlausaldaja asemele ja saades nõuete uueks omanikuks. PlusPlus Capital on omandanud ka Esto UAB nõude XXX vastu. Isikuandmete töötlemise eesmärgiks on PlusPlusi äriliste huvide ja eesmärkide täitmine, st nõude edukas rahuldamine.

3. XXX on ühendust võtnud PlusPlus Capitali tüdarettevõtte PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaali (registrikood 303012217) töötajad ja nad on kasutanud selleks järgmiseid kanaleid: tähtitud kiri, tavapost, e-kiri, Facebook Messenger, telefon.

4. PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaal on võtnud ühendust XXX läbi Facebook Messenger'i.

XXX saadeti XXX ees- ja perekonnanimi ning sünniaasta ja -kuu. Täpne tõlge XXX saadetud sõnumist: „Tere! Sooviksin küsida, et kas te tunnete XXX kes on sündinud XXX XXX?“. Isikuandmete töötlemise – sh edastuse – õiguslikuks aluseks oli PlusPlus Capitali õigustatud huvi ja eesmärgiks ühenduse võtmise palve edastamine võlgnikule (vt täpsemalt Lisas 2 toodud õigusliku huvi analüüsi).

5. PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaal on XXX ühendust võtnud (vt täpsemalt punkt 4). Selgitame siinkohal täiendavalt, et PlusPlus Capital ostis nõude XXX vastu Esto UAB-lt (kui laenu väljastanud võlausaldajalt) ja omandas seega loovutamise tulemusena kõik võlausaldaja õigused, sealhulgas õiguse nõuda võlgnikult oma kohustuse täitmist. Erinevalt XXX esitatud argumendist, oli nõude loovutamine õiguspärane ja PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaal teavitas XXX nõude loovutamisest (nagu klient märkis ka sõnaselgelt oma kaebuses Leedu järelevalveasutusele). Loovutamisteade saadeti XXX teadaolevale aadressile. Loovutamisteates oli muuhulgas selgelt märgitud, et: (i) PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaal tegutses PlusPlus Capital kui uue võlausaldaja esindajana; ja (ii) õigussuhtele kohaldatav privaatsusteade on saadaval PlusPlus'i veebilehel. Kuigi XXX oli loovutamisteate kätte saanud, ei võtnud ta PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaaliga ühendust, et teavitada esialgse laenu andmisega seotud väidetavate asjaolude kohta. Alles pärast seda, kui PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaal oli proovinud kliendiga kõikide muude olemasolevate kontaktandmete abil nõude osas ühendust võtta, õnnestus lõpuks jõuda kliendini Facebook Messenger'i kaudu. Pärast lühikest sõnumite vahetamist blokeeris XXX PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaali kliendihalduri. Alles pärast seda üritas kliendihaldur Facebook'i kaudu ühendust võtta XXX emaga, eesmärgiga edastada kliendile üksnes palve kontakteerumiseks. Selleks avaldati XXX emale vaid minimaalne hulk andmeid (nimi, sünnikuu ja -aasta). Võlausaldaja üritas heauskselt XXX ja tema emaga suhelda seonduvalt nõudega, mis võlausaldajale teadaolevalt on maksmisele kuuluvad ja kehtivad, ning arvestades ka seda, et klient oli teadlikult ignoreerinud ja/või aktiivselt kõrvale hoidnud kõikidest varasematest kontakteerumise katsetest muude vahendite abil. Seejuures järgis võlausaldaja ka isikuandmete minimaalsuse põhimõtet. Sellest lähtuvalt leiame, et isikuandmete töötlemine, millele XXX viitab, ei olnud õigusvastane ja mõlemad, nii PlusPlus Capital ja PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaal, toimisid kooskõlas kehtivate isikuandmete töötlemist reguleerivate õigusaktidega. Samuti on XXX käesolevaks hetkeks võtnud ise ühendust PlusPlus Baltic OÜ Leedu filiaaliga, saavutamaks kokkuleppe võlgnevuse tasumiseks.

6. Jah, muuhulgas on tuginetud õigustatud huvile. Käesolevaga esitame AKI poolt palutud analüüsi.

AS PlusPlus Capital õigustatud huvi kaalumisosotsuses on muuhulgas öeldud:

AS-l PlusPlus Capital (edaspidi „vastutav töötleja“) on olemas õigustatud huvi järgmiste isikuandmete töötlemise toimingute osas:

- Teabe kogumine, mille eesmärgiks on saada ühendust võlgnikuga. Teavet võidakse koguda võlgniku lähikondsetega rääkides, paludes võlgniku lähikondsetelt võimalusel kontakteerumise teate edastamist võlgnikule.
- Avalikest allikatest (sh Google, Facebook, registrid) võlgniku lähikondsete kohta teabe kogumise eesmärgil saada ühendust võlgniku lähikondsega ja selle tulemusel viimaks võlgnikuga.

Kuna vastutava töötleja üheks tegevusalaks on võlgade sissenõudmine, on kõnealune isikuandmete töötlemine otseselt seotud vastutava töötleja ärilise eesmärgiga. Seejuures on vastutav töötleja ise võlausaldajaks – st võlgade sissenõudmist ei pakuta teenusena kolmandast isikust võlausaldajatele.

Nimetatud isikuandmete töötlemise toimingute eesmärgiks on leida võimalus võlgnikuga kontakteerumiseks, mis on omakorda vajalik võla sissenõudmise jaoks. Vastutav töötleja kasutab võlgnikuga kontakti otsimiseks ülalkirjeldatud meetmeid üksnes juhul, kui tavapärased kontakteerumise võimalused on tulemusteta ammendunud. Vastutavalt töötlejal on huvi suunata võlgnik oma kohustuste täitmisele. Selline huvi on oma olemuselt õiguspärane (st puudub ebaseaduslik eesmärk) ning ei ole spekulatiivne (praktikas annab

lähikondsetega suhtlemine efektiivseid tulemusi; võlgnikud teadlikult ignoreerivad võlausaldaja kaitseid võlgnikuga vahetult kontakteeruda).

Seda, et vastutaval töötlejal on antud juhul olemas õigustatud huvi võlgniku ning võlgniku lähikondse isikuandmete töötlemise jaoks, toetab ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 (edaspidi „GDPRi“) põhjenduspunkt nr 47, mille järgi võib õigustatud huvi olemas olla näiteks siis, kui vastutav töötleja ja andmesubjekti vahel on olemas asjakohane ja sobiv suhe. Antud juhul on vastutaval töötlejal rahaline nõue võlgniku vastu. Sellist seost vastutava töötleja ja võlgniku vahel võib pidada asjakohaseks ja sobivaks suhteks, millest tulenevalt vastutaval töötlejal on õigustatud huvi isikuandmeid töödelda ülalkirjeldatud eesmärkidel. Enamgi veel GDPRi Art. 9 (2) (f) alusel on lubatud töödelda isegi eriliiki isikuandmeid, kui töötlemine on vajalik õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks. Antud juhul ei ole tegemist eriliiki isikuandmete töötlemisega, ning vaatamata asjaolule et analoogset alust ei ole expressis verbis välja toonud GDPR Artiklis 6 (st juhul kui tegemist ei ole eriliiki isikuandmete töötlemisega), on Euroopa Kohtu praktika alusel kinnitamist leidnud, et isikuandmete töötlemine, mis on vajalik õigusnõude koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks saab tugineda õigustatud huvile (vt mh C-13/16 p 29) ning sellisel juhul on ka piiratud andmesubjekti õigusi (vt GDPR Art 17 (3) e). Õigustatud huvile tuginemiseks on siiski vajalik kontrollida selle lubatavust GDPR Art. 6 (1) (f) alusel – see tähendab, et sellist huvi ei tohi üles kaaluda andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused.

Kõnealune isikuandmete töötlemine on vastutava töötleja jaoks oluline ja vajalik, sest ilma selleta ei ole vastutavalt töötlejal võimalik seatud eesmärki täita. Kõnealune isikuandmete töötlemine toimub olukorras, kus vastutaval töötlejal ei õnnestu võlgnikuga tavapäraseid kanaleid kasutades või teadaolevaid kontaktandmeid kasutades ühendust võtta, selleks, et selgitada talle võlgnevusega seonduvaid asjaolusid ja võimalusi kohustuste täitmiseks. Kõnealuses olukorras tihtipeale ei reageeri võlgnikud võlausaldaja telefonikõnedele ja muudele päringutele, hoidumaks oma kohustuse täitmisest. Võlgniku lähikondsetega suhtlemine on sellises olukorras vajalik, et saada teavet võlgniku (võimaliku) asukoha kohta või paluda lähikondsetel jätta võlgnikule teade. Võlgniku lähikondsed on isikud, kellel kõige tõenäolisemalt on võlgniku asukoha ja tegemiste kohta mingit informatsiooni.

Eesmärgi saavutamiseks on olemas ka alternatiive, kuid need eeldaksid ebaproportsionaalsete jõupingutuste tegemist vastutava töötleja poolt. Võimalikud alternatiivid (nt kohtusse pöördumine, kohtutäituri abi rakendamine) oleksid vastutava töötleja jaoks oluliselt ebaefektiivsemad, ajamahukamad ja kulukamad kui täiendava teabe küsimine võlgniku lähikondsete käest. Asja kohtuväline lahendamine on ka võlgniku enda huvides. Seega on isikuandmete töötlemine vajalik eesmärgi saavutamiseks.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

I Füüsilise isiku isikuandmete töötlemine

Isikuandmete töötlemiseks peab olema õiguslik alus. Õiguslik alus tuleb IKÜM artiklist 6. Sõltumata õiguslikust alusest, on andmetöötlejal kohustus järgida muuhulgas ka IKÜM artiklis 5 sätestatud põhimõtted, sh artikli 5 lõike 1 punktis a, b, c sätestatud:

- Töötlemine on seaduslik, õiglane ja isikule läbipaistev;
- Isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel
- Isikuandmed on asjakohased, olulised ja piiratud sellega, mis on vajalik nende töötlemise eesmärgi seisukohalt (võimalikult väheste andmete kogumine).

Nimetatud kohustuse täitmist peab tõendama vastutav töötleja (IKÜM art 5 lg 2). Isikuandmeid võib töödelda vaid ulatuses, mis on vajalik määratletud eesmärkide saavutamiseks ning seejuures peab tagama selle, et andmete töötlemise eesmärk tagatakse

isiku põhiõigusi võimalikult vähe riivavatel meetmetel. Selleks peab andmetöötleja alati eelnevalt hindama, kas andmete töötlemine on eesmärgi täitmiseks vältimatult vajalik või on eesmärgi täitmisel võimalik piirduda vähem riivavate meetmetega.

Andmete töötlemine on muuhulgas seaduslik, kui see toimub andmesubjektiga lepingu sõlmimiseks või täitmiseks. Võlaandmete töötlemist reguleerib IKS § 10. Võlaandmeid võib edastada ja töödelda krediitdivõimelisuse hindamise või muul samasugusel eesmärgil ning üksnes juhul, kui vastutav või volitatud töötleja on kontrollinud edastatavate andmete õigsust ja õiguslikku alust isikuandmete edastamiseks ning on registreerinud andmeedastuse. Küll aga ei ole inkassoettevõtjal õigust jagada võlateavet kolmandatele isikutele (sugulased, sõbrad, tuttavad, tööandjad jne), kui võlgnik ise selleks nõusolekut ei ole andnud. PlusPlus Capital on küll kinnitanud, et võlgniku lähikondsetega kontakteerumisel edastatakse andmeid minimaalses mahus ning seejuures ei edastata võlgniku võla andmeid, vaid palutakse anda edasi võlgnikule teade ettevõttega kontakteerumiseks. Kuid seejuures tuleb arvestada, et PlusPlus Capitali gruppi kuuluvate ettevõtete tegevusalaks on võlgade sissenõudmine, seega on suur tõenäosus, et võlgniku lähikondne võib eeldada, et võlgnikuga soovitakse kontakti saada just tema kohustuste rikkumise tõttu.

Sotsiaalmeedia kanalite kaudu võlgniku otsimine ning kontakti loomine iseenesest ei ole keelatud tegevus, kuid seejuures peab olema täiesti selge, et konto omanik, kellega kontakteerutakse, on just see konkreetne võlgnik. Sotsiaalmeedia kanalites konto loomine ei eelda isiku tuvastamist ning igal konto loojal on võimalus lasta oma fantaasial lennata ning vastavalt sellele ka kasutajanimi panna. Samuti ei ole harvad juhused, kus samanimelisi inimesi on mitu. Ei tohi tekkida olukorda, et isikuandmeid edastatakse kõrvalistele isikutele.

Isikuandmete töötlemisel tuleb igal töötlemisel arvestada ka andmesubjekti mõistlike ootustega, st et tema isikuandmeid ei töödeldaks viisil, mida ta ei saa mõistlikult ette näha. Võlgniku lähikondsed ei saa kuidagi mõistlikult eeldada, et nende isikuandmeid hakatakse töötleva kellegi nende tuttava, sugulase jne võlgnevustega seoses.

II Õigustatud huvi

IKÜM artikkel 6 lõige 1 punkti f kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik juhul, kui isikuandmete töötlemine on vajalik vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi korral, välja arvatud juhul, kui sellise huvi kaaluvad üles andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused, mille nimel tuleb kaitsta isikuandmeid.

Seega on IKÜM artikkel 6 lõige 1 punktis f ette nähtud kolm tingimust, mis kõik peavad olema täidetud, et isikuandmete töötlemine oleks lubatud:

- Vastutaval töötlejal või kolmandatel isikutel on andmetöötluseks õigustatud huvi
- Isikuandmete töötlemine on vajalik õigustatud huvi teostamiseks
- Vastutava töötleja ja /või kolmanda isiku õigustatud huvi kaaluvad üles kaitstava andmesubjekti huvid, põhiõigused ja -vabadused.

Õigustatud huvi olemasolu hindamiseks on vastutavalt töötlejal kohustus võrrelda enda õigustatud huve andmesubjekti huvide ja põhiõigustega, mille tulemusel selgub, kas töötlemise õigusliku alusena on võimalik toetuda IKÜM art 6 lg 1 punktile f. Vastutava töötleja õigustatud huvi on vaid üks elementidest, mida tuleb analüüsida ning see, kas õigustatud huvi alusele saab tugineda, sõltubki tasakaalustamise tulemustest. Selles veendumine, kas saab õigustatud huvi sättele tugineda, on vastutava töötleja ülesanne, kes peab läbipaistval moel viima läbi kaalumise ning olema seda võimeline põhjendama.

Olles ära kirjeldanud poolte huvid, tuleb hinnata, kas andmete töötlemisega tekitatav mõju

andmesubjektile on proportsionaalne taotletava eesmärgi suhtes. Põhiõiguste ja -vabaduste riive on ülemäärane, kui on olemas mõni teine vahend, mis aitab seatud eesmärki saavutada sama hästi, kuid ei riiva isiku õigusi nii tugevalt. Abinõu on proportsionaalne üksnes siis, kui see on püstitatud eesmärgi saavutamiseks sobiv, vajalik ja mõõdukas. Sobiv on abinõu juhul, kui see soodustab piirangu eesmärgi saavutamist. Vajalik on abinõu siis, kui eesmärki ei ole võimalik saavutada mõne teise, isikut vähem koormava abinõuga. Mõõdukuse hindamiseks tuleb kaaluda ühelt poolt andmesubjekti huvide tähtsust ja õiguste riive ulatust ning teiselt poolt töötlemise eesmärgi tähtsust.

Huvide kaalumisel pannakse ühele kaalukaasile vastutava töötaja või kolmanda isiku õigustatud huvi, teisele andmesubjekti huvid ja õigused. Huvide kaalumisel võrreldakse isikuandmete töötlemisest (kogumisest, kasutamisest, säilitamisest) andmesubjektile tekkida võivat mõju vastutava töötaja õigustatud huvidega ning hinnatakse, kas ja millises ulatuses vastutava töötaja õigustatud huvi kaalub andmesubjekti huvid üles. Huvide kaalumisel andmesubjektile kaasneva mõju suuruse hindamisel tuleb arvestada muuhulgas ka andmesubjekti mõistlikku ootust, st et tema isikuandmeid ei töödeldaks viisil, mida ta ei saa mõistlikult ette näha ning kas vastutava töötaja eesmärkide saavutamist võimaldavad vähemriivavad meetodid. Põhiõiguste ja -vabaduste riive on ülemäärane, kui on olemas mõni teine vahend, mis aitab seatud eesmärki saavutada sama hästi, kuid ei riiva isiku õigusi nii tugevalt. Kui mõju andmesubjektile on väga suur, isikuandmete töötaja huvide kaaluks aga seevastu väike, siis võib teha kindla otsuse: riive on ebaproportsionaalne ning planeeritud isikuandmete töötlust ei ole lubatud teha. Mida intensiivsem on andmesubjekti õiguste riive, seda kaalukamad peavad olema seda õigustavad põhjused.

2.1.AS PlusPlus Capital õigustatud huvi võlgniku lähikondsete isikuandmete töötlemiseks

Kui võlgnikuga ei saa kontakti tema enda antud sidevahenditel ja aadressidel kogub PlusPlus Capital võlgniku lähikondsete kohta andmeid avalikest allikatest ning toetub selle tegevuse juures õigustatud huvile (IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt f).

PlusPlus Capital AS on inspeksioonile esitanud kaalumisositsuse õigustatud huvile tuginemiseks võlgnike lähikondsete kohta isikuandmete kogumiseks.

PlusPlus Capital AS on oma kaalumisositsuse punktis 2 toonud välja, et eesmärgi saavutamiseks on olemas ka alternatiive (kohtusse pöördumine, kohtutäituri abi rakendamine), kuid need eeldaksid ebaproportsionaalseid jõupingutusi ning oleksid oluliselt ebaefektiivsemad, ajamahukamad ja kulukamad kui täiendava teabe küsimine võlgniku lähikondsete käest.

Põhiõiguste ja -vabaduste riive on ülemäärane, kui on olemas mõni teine vahend, mis aitab seatud eesmärki saavutada sama hästi, kuid ei riiva isiku õigusi nii tugevalt. Alternatiivsed meetmed (kohtusse pöördumine, kohtutäituri abi rakendamine), on olemas, need on võlgniku lähikondsete jaoks vähem riivavad meetmed. Lisaks õigustatud huvi ei saa põhineda majanduslikel kaalutlustel, seega ei saa PlusPlus Capital tugineda võlgniku lähikondsete isikuandmete töötlemisel asjaolule, et alternatiivsed meetmed oleksid vastutava töötaja jaoks oluliselt ebaefektiivsemad, ajamahukamad ja kulukamad.

Antud juhul ei näe inspeksioon, et seoses võlgnike lähikondsete isikuandmete töötlemisel saaks tugineda õigustatud huvi alusele ega ka muule IKÜM artiklis 6 toodud alusele. Võlgniku lähikondsed ei ole kuidagi võlgniku võlga seotud, nad ei saa mõistlikult eeldada, et nende isikuandmeid töödeldakse seoses kellegi nende tuttava, sugulase, sõbra jne võlgnestega. Samuti nähtub, et on olemas alternatiivsed meetmed eesmärgi saavutamiseks. Seega võlgniku lähikondsete põhiõiguste ja -vabaduste riive on ülemäärane.

Kokkuvõte

Isikuandmete töötlemisel tuleb igal töötlemisel arvestada andmesubjekti mõistlike ootustega, st et tema isikuandmeid ei töödeldaks viisil, mida ta ei saa mõistlikult ette näha. Võlgnikud ei saa mõistlikult eeldada, et nende võlaga seonduv teave võib jõuda lähikondseteni. Samuti ei saa võlgniku lähikondsed mõistlikult eeldada, et nende isikuandmeid töödeldakse võlgniku võlaga seonduvalt.

AS PlusPlus Capital grupi ettevõtetel on olemas õiguslik alus võlgniku andmete töötlemiseks, kuid inspeksioon ei näe, et õigustatud huvi alusel saaks töödelda võlgniku lähikondsete isikuandmete. Võlgniku lähikondsed ei ole kuidagi seotud võlgniku kohustustega, nad ei saa kuidagi mõistlikult eeldada, et nende isikuandmeid sellisel eesmärgil hakatakse töötleva, seega ilmselgelt on tegemist nende põhiõiguste ja -vabaduste riivega ning sellist riivet ei saa õigustada ettevõtte majanduslike kaalutlustega, veel enam kui on olemas alternatiivsed meetmed eesmärgi saavutamiseks.

Tulenevalt eeltoodust ei saa PlusPlus Capital tugineda IKÜM art 6 lg 1 punktile f töötlemaks võlgniku lähikondsete isikuandmeid.

Isikuandmete vastutaval töötlejal on kohustus lähtuda isikuandmete töötlemisel isikuandmete kaitse üldmäärusest, sealhulgas artiklitest 5 ja 6. Õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemisel tuleb täielikult järgida IKÜM eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõtteid. Isikuandmeid võib töödelda vaid juhul ja sellises ulatuses, mis on tõesti vajalik määratletud eesmärkide saavutamiseks ning eeldusel, et pole vähem riivavaid meetmeid selle eesmärgi täitmiseks. Alternatiivse, privaatsust vähem või üldse mitte riivava meetme kallidus ei saa olla ainumääravaks.

Kui isikuandmete töötlemine ei vasta IKÜM artikkel 5 sätestatud põhimõtetele, on isikuandmete töötlemine keelatud. IKÜM artikkel 5 sätestatud põhimõtete täitmise eest vastutab ja nende täitmist peab tõendama andmetöötleja.

Vastavalt IKS § 58 lõikele 1 punktile d ning IKÜM artikkel 58 lõike 2 punktile f ja g on inspeksioonil õigus kehtestada isikuandmete töötlemise keeld ning anda korraldus, et andmetöötleja isikuandmed kustutaks.

Tulenevalt eeltoodust leian, et ettekirjutuse tegemine on vajalik ning põhjendatud, et lõpetada õigusrikkumine.

/allkirjastatud digitaalselt/

Virve Lans

jurist

peadirektori volitusel